

OPEN MIDDAGEN OUDHEIDKAMER:

30/9, 28/10, 25/11 en 30/12 2006 (14-17 uur)

WISSELEXPOSITIES

In maart kwam de wisselexpositie, '**Batavier 1881-2006**' in de Oudheidkamer en dat haalde al de vorige Nieuwsbrief. Op Open Monumentendag (9 september) is er een wedstrijd. Wie een resultaat van de opdracht 'Zoek de verschillen' tussen de buitenkanten van de echte Batavier van de foto's en van de nep-Batavier bij het station het meest volledig of creatief inlevert, ontvangt een exemplaar van het door Het Kanaal uitgegeven boek *Toen & Nu*. (Daarin is onder andere opgenomen de bijdrage 'Boerderij wordt 100 jaar' uit 1981 met de stelling 'De Batavier gaat onbedreigd de tweede eeuw in... Proficiat!') Als geheugensteuntje is deze middag van de nieuwbouw een ontwerpprintje aanwezig.

In de vorige Nieuwsbrief stond nog niet de sinds Koninginnedag aanwezige tweede wisselexpositie '**In de plooi!**' vermeld, met een selectie uit de strijkijzercollectie van ons lid Aad Schuurman en echtgenote Jos. Die haalde wel royaal de pers en op donderdag 11 mei kwam zelfs Radio West hen

interviewen in de Oudheidkamer. Er is nog steeds interesse en lang niet alle leden kwamen nog langs: beide exposities zijn nog op enkele open middagen te zien. In januari 2007 start een nieuwe dubbelexpositie in Oudheidkamer en Openbare Bibliotheek.

'WINDLUST' VAN DE STICHTING MOLEN KORTENOORD

De molen draait en de blauwe wimpel waait elke woensdagochtend van 9 tot 12 en elke zaterdag van 11 tot 15 uur. Theeschenkerij Korenaer is geopend van maandag tot en met vrijdag van 10 tot 16 uur. Op de kaart staan producten uit Bakkerij Korenaer en ook zijn er allerlei soorten door 'Windlust' gemalen meel te koop. Op Open Monumentendag is de theeschenkerij ook open en treedt er een dansgroep in klederdracht op, onder andere op de melodie van het 'Molenlied'.

TERUGBLIK ALGEMENE LEDENVERGADERING

De Algemene Ledenvergadering van 19 april stelde de jaarstukken 2005 vast. In de vacature van Cees Cevaal in de kascontrolecommissie werd Jaap Gouwens en als plaatsvervangend lid mevrouw Adrie Volder benoemd. De minimumjaarcontributie werd met ingang van 2007 vastgesteld op €15. Herkozen werden de bestuursleden Knoester en Vermeij. Piet Fokker gaf een PP-presentatie over de vernieuwing van de website en Johan Knoester vertelde over oral history in het algemeen en de start van het HVN-project in het bijzonder.

UITBOUW WEBSITE

Het aantal illustraties in de beeldbank is intussen weer fors uitgebreid met een honderd exemplaren en bedraagt nu circa 370, naast de afzonderlijke collectie van de Oude Kerk met ruim 100 plaatjes. Wie ook oude lokale foto's - liefst digitaal - heeft is welkom bij Piet Fokker. (Tot heden zijn *alle* oude plaatjes uit de beide beeldverzamelingen afkomstig uit de digitale collectie van alleen de fam. Den Boer...) Onder de leden moeten veel familie-, verenigings- en bedrijfsfoto's zijn die goed in de beeldbank zouden passen. Opname van de door Wim Schuurs en Hans de Vlaming gemaakte objectfoto's van de HVN-collectie wordt overwogen. Graag worden ook links naar genealogische websites van Nieuwerkerkse families opgenomen!

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN

Daags voor de viering van Koninginnedag kreeg HVN-lid Tiny van Teeffelen-van Hugte een onderscheiding als lid in de orde van Oranje-Nassau, onder andere voor haar al vele jaren fungeren als gastvrouw bij de HVN. We feliciteren haar er ook vanaf deze plaats nog mee! Ook het voormalig HVN-lid Wim Raaphorst kreeg een lintje, en wel voor zijn verzameldrift en de hulp aan anderen inzake de lokale 20e eeuwse historie, o.a. over W.O. II. Met Pim van der Zalm schreef hij in 1995 ook het boekje *Groeten uit Nieuwerkerk aan den IJssel*. Voor de auteur van de rubriek Toen & Nu in Het Kanaal bemiddelde hij in contacten met oud-Nieuwerkerker J.H. de Jong te Vlaardingen, die fragmenten en foto's bezat van een engels vliegtuig dat in het voorjaar van 1945 in Nieuwerkerk a/d IJssel een noodlanding moest maken. Uiteindelijk resulteerde dat in een schenking aan de Oudheidkamer door die eigenaar van een tot rookstandaard omgebouwd propellorfragment. Ook hem

feliciteren wij graag!

VRIJWILLIGERSWERK...

...ging ook de afgelopen tijd weer door, deels met nieuwe versterking! Naast schoonmaken en begeleiden van open middagen en groepen zijn objecten on derhouden of hersteld, is voor op de stalzolder een expo-stellage gemaakt voor verworven kappersgereedschap en is het boenhok in onderhoud genomen

Vrijwilliger Ben Volder zorgde voor het herstel van een al jaren in bezit zijnde toverlantaarn (*Liesegang Janus-epidiascoop*). Hiermee kunnen oude plaatjes en diafilms, maar via een spiegel ook tekeningen etc. worden vertoond. De lantaarn is te bewonderen in de schoolhoek. Reken voor op een donkere winteravond op een uitnodiging voor een echt kijkavondje met iets warm's erbij! Zomers geschilderd is ook aan de eerste hooiberg en het kasje, etcetera. Ook interesse? Bel een bestuurslid!

KARNMOLEN

Verder zijn externen begonnen met de restauratie en plaatsing in de eerste hooiberg van een in 2000 (zie Nieuwsbrief 27) van de familie Van Reenen van Ver-Hitland ontvangen karnmolen, afkomstig uit Ouderkerk. Zoals nog te zien is aan sporen in de koffieruimte had *,Nooit Gedacht* ooit ook zo'n karn-of rosmolen. (Reconstructie in de koffieruimte was uiteraard niet mogelijk. Wel is daar sinds 1997 - zie Nieuwsbrief 17 - in de nog in de vloer aanwezige cirkelrand een karnton geplaatst.) De werking? Een werkpaard trekt een horizontaal kroonrad, bevestigd aan een verticale houten spil. Via een overbrenging wordt een karnpols heen en weer bewogen. Kom de molen zelf bekijken!

LESSEN MET 'ETEN' EN RONDJE OUDE DORP

Rond voorwerpen uit de Oudheidkamer krijgen circa 250 leerlingen uit de middenbouw van de basisschool daar dit najaar leuke en zinvolle praktijkles 'Eten'! Aan het voortgezet onderwijs is voor in september weer een Rondje Oude Dorp aangeboden.

ANTIEKE TEGELS

Nooit Gedacht kent 17e en 18e eeuwse tegels in de koffieruimte en ook de HVN heeft antieke tegels en tegelfragmenten los in de collectie. Hoe moeilijk, ondanks vele boeken, het dateren en zo mogelijk het bepalen van de herkomst is blijkt uit een toelichting in zaal 4 van het Nederlands Tegelmuseum te Otterloo: "U ziet dat bijna elke tegel een hoekmotief vertoont. We onderscheiden een ossekop, een spinnetje, een bourgondische lelie (fleur de lis) en het wan-li- of meandermotief, dat een chinees ornament is. De tegelschilder heeft de hoeken nooit een naam gegeven. Deze zijn pas in het begin van de 20e eeuw door antiquairs gegeven. Vaak ziet men, hoewel dit niet altijd opgaat, dat hoe groter het hoekmotief, hoe ouder de tegel is." De studie wordt voortgezet, deskundige tips zijn

welkom!

CAPELSE WOONTORENS

Op 2 mei 2006 gaven B&W van Capelle aan den IJssel een bouwvergunning af voor twee woontorens van **62 meter hoog** nabij de 's-Gravenweg en de Nieuwerkerkse grens. Onder andere de door de HVN en de HVC eerder afzonderlijk ingediende zienswijzen leidden slechts tot redactionele aanpassingen in de 'ruimtelijke onderbouwing'. Begin juni is een gezamenlijk bezwaarschrift ingediend tegen de vrijstelling van het bestemmingsplan en de bouwvergunning. (Het haalde weer royaal de pers.) Onder meer is gewezen op de nabijheid van in beide gemeenten aanwezige rijksmonumenten en de in Capelle ook aanwezige gemeentelijke monumenten aan de 's-Gravenweg. (Nieuwerkerk heeft zoals bekend nog geen gemeentelijke monumentenlijst.) Omdat B&W van Capelle in hun herziene onderbouwing het Hitlandgebied een 'voorbeeld van aantasting van het cultuurhistorische slagenlandschap' noemden is er niet alleen op gewezen dat dit middeleeuwse landschap daar nog overwegend aanwezig is, maar is dat college ook uitgenodigd voor een excursie. Er is nog niet op gereageerd... Op 23 augustus was de hoorzitting van de adviserende Capelse bezwarencommissie en B&W daar besluiten medio oktober op de bezwaren, die niet alleen van de belanghebbende historische verenigingen zijn. (In de vorige Nieuwsbrief stond ten onrechte dat de Nieuwerkerkse monumentencommissie al in 2004 negatief over deze evt. torens adviseerde, dat moest zijn de *Capelse* monumentencommissie, de Nieuwerkerkse wist er toen nog niets van. De gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel maakte zelf ook bezwaar. Wethouder Slagt en de HVN- secretaris verwoordden dat zelfs broederlijk voor de LON-microfoon.)

AFSCHEID VAN OUDE BOERDERIJEN

Na de afbraak van de 'Batavier', begin 2006 verdwenen er dit jaar meer oude boerderijen in de gemeente: de score is minstens drie! In juli werd op 's-Gravenweg 18 een circa 100 jaar oud boerderijwoonhuis afgebroken. Het komt voor op de door Dick Groenendal voor de HVN gemaakt 's-Gravenwegvideo van 1999.

In het Jaar van de Boerderij (2003) is van dit pand een foto opgenomen in de Oudheidkamertentoonstelling 'Oude boerderijen aan de 's-Gravenweg'. Uit de beschrijving daarbij: *"voormalige boerderij met dwarsgebouwd woongedeelte met o.a. kroonlijst"*. Vóór bouwbedrijf Schipper zich er vestigde werd er geboerd door de families Hoogendijk en (daarvoor) Verduyn. Boek handelaar Dirk Vis van de 's-Gravenweg gaf rond 1950 van deze boerderij - met nog de in de jaren '60 vervangen

oude stal - een ansichtkaart uit.

Aan 2e Tochtweg 28 in de Zuidplaspolder sneuvelt - aldus 'Hart van Holland' - binnenkort de boerderij 'Ravensteijn', waarvoor Adrianus Wijnandus Holsteijn, zoon van geneesheer Hendrik Gerrit Holsteijn en Neeltje Ravestein (!), 25 februari 1856 de eerste steen legde. (Het knulletje was vernoemd naar zijn opa ds A.W. Holsteijn, die van 1827-1868 in Nieuwerkerk stond!) Jaren werd hier geboerd door de familie Van den Heuvel. Aan de laatste eigenaarsfamilie Slappendel is door het HVN-bestuur tijdig per brief verzocht om de gedenksteen te sparen en eventueel aan de Oudheidkamer af te staan. (Foto 2006)

Beide boerderijen waren, in tegenstelling tot de 'Batavier', particulier bezit (en kwamen ook niet voor op een monumentenlijst).

MONUMENTENBELEID IN COLLEGEPROGRAMMA 2006-2010

In juni stelde de nieuwe raad met 12 tegen 7 stemmen het collegeprogramma 2006-2010 vast met een paragraaf 7.5 over Monumentenbeleid. Er komt, zoals de HVN vroeg (en waartoe al in het gemeentelijk reglement van 1991 was besloten), een gemeentelijke monumentenlijst! De op de rijksmonumentenlijst staande gemeentelijke steenovens wil men "conserveren en zo mogelijk restaureren" en men stelt: "Een optie is om onder bepaalde randvoorwaarden de steenovens over te dragen aan de nieuwe eigenaar van het recreatiecentrum". Voor de

volledige tekst van de paragraaf kan men zich wenden tot de gemeente of haar website www.nieuwerkerk-ijssel.nl.

In de vergadering van de gemeentelijke monumentencommissie van 5 juli bleek dat nog onbekend is wannéér voor 2010 de gemeentelijke monumentenlijst er komt. Meer dan de minimale ambtelijke tijd voor monumenten is voor 2006 nog niet gereserveerd. Voor de invoering zou volgens de commissie de draad kunnen worden opgepakt die het college verbrak na een voorlichtingsavond voor eigenaren van al in 1996/1998 geselecteerde kandidaat-monumenten op 29 oktober 2001. (Op de Batavier na zijn alle panden van dat lijstje er nog!) Eigenaren van potentiële monumenten kunnen zodoende bijvoorbeeld nog geen beroep doen op het Cultuurfonds ZH en voor Open Monumentendag zijn er minder objecten in beeld... De commissie spreekt in september met wethouder Slagt.

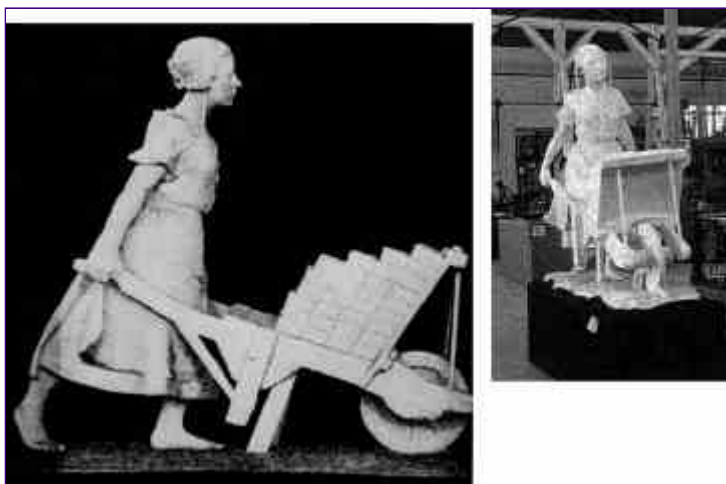
STEENOVENS KLEIN-HITLAND

Waren eind 2005 offertes aangevraagd, het vorige college gaf nog in maart Maaswerk-architecten te Rotterdam opdracht tot het maken van een rapport over het sinds 2004 gemeentelijke monumentale steenovencomplex op Klein-Hitland. Dat rapport moet ondermeer bevatten een onderzoek naar de bouwkundig-constructieve toestand, restauratiescenario's en kostenramingen voor onder andere het op korte termijn zo nodige herstel van de poort van de gerestaureerde Oven 1. De gemeente verstrekte de architect een kopie van: Adri den Boer, *Klein-Hitland, een plaats voor 'Goudschen IJsselsteen'* uit De Schatkamer 1993-1. Op 29 mei voorzag de HVN-secretaris de architect bij een werkbezoek ook van de nodige historische informatie. Het rapport was in juli helaas nog niet beschikbaar voor de monumentencommissie. De wildgroei aan (verwoestend) groen in en op de ovens zal daarin een aandachtspunt zijn. De afdeling beheer van de gemeente kan die inhaalslag niet in het normale werk inpassen en dat zal dus te zijner tijd worden uitbesteed. Gedoogd gebruik van de turfschuren door het recreatiecentrum wordt voortgezet.

BEELD STENENKRUISTER (1898) WAS NAAR EEN NIEUWERKERKSE!

In genoemde publicatie uit 1993 over de steenovens werd in noot 32 verwezen naar C. Verstoep, *Beperkingen in de vrouwenarbeid in de steenfabrieken langs de Hollandsche IJssel 1903-1906* in de Historische Encyclopedie Krimpenerwaard (HEK) 1989-2. Die auteur plaatste voorop een omslagfoto van een beeld van een stenenkruister, zoals die ook in 1903 was gepubliceerd voorop het boekje van Maria Jongerius, *Vrouwenarbeid in de steenfabricage*. Op 9-8-1989 is het HEK-artikel besproken in de Kanaalrubriek Toen & Nu en is de omslagfoto van het beeld van de stenenkruister daarin huis-aan-huis verspreid. Gezien de algemene aanduiding dat deze kruister uit Zuid-Holland kwam is die illustratie niet benut in het artikel uit 1993 over Klein-Hitland. Tot voor kort was in Nieuwerkerk niet méér bekend over het beeld van de stenenkruister, maar er wàs elders meer te vinden!

In 1998 verscheen bij het 100-jarig jubileum van de Nationale Tentoonstelling voor Vrouwenarbeid (van 1898 dus) een boek: Maria Grever/Betteke Waaldijk, *Feministische Openbaarheid* met daarin een nog onbekende foto van het in 1898 door Minca Bosch Reitz gemaakte beeld van de stenenkruister. Uit een voetnoot bleek ook dat de Nieuwerkerkse steenfabrikant A. Mijnlief LFzn op 18 januari 1898 aanraade de kunstenaressen in mei te laten komen als het 'steen maken' was

begonnen. (Hij was de heer van Klein-Hitland, gemeenteraadslid en hij legde bijvoorbeeld ook de eerste steen voor zijn boerderij 'Batavier'.) Tussen februari en april kruiden de vrouwen de ovens leeg en werkten ze aan het scheepskruien, arbeid die volgens de fabrikant niets bijzonders was. (Die brief is er dus nog in het Internationale Informatiecentrum en Archief voor Vrouwenbeweging te Amsterdam, onder nummer NTV-80.) Ook de bundel: M. Greven/F. Dieteren, *Een vaderland voor vrouwen*, Amsterdam 2000, noemt de Nieuwerkerkse stenenkruister. Dank zij aan professor Maria Grever van de Erasmusuniversiteit voor haar speurwerk! Intussen is het beeld in 2003 ook besproken en weer afgebeeld in het boek: Marga Altena, *Visuele strategieën. Foto's en films van fabrieksarbeidsters 1890-1918* (waarop de auteur bij prof. Grever promoveerde).

In 2004 tenslotte verscheen in Durham van het boek uit 1998 een Amerikaanse editie,

Transforming the Public Sphere, en zodoende vindt men daarin “a woman worker of a brick factory in Nieuwerkerk a/d IJssel”. De boeken van Grever/Waaldijk uit 1998 en Altena uit 2003 zijn in vele bibliotheken in te zien, bijvoorbeeld in de Rotterdamse gemeentebibliotheek aan de Hoogstraat. Een aanrader, en men leest dan bij Altena passages als: “De weergave van de arbeidster zonder haar dagelijkse omgeving liet ruimte aan een ideologische interpretatie. Haar blote voeten, overeenkomstig de fabriekspraktijk en het feit dat ze zich nauwelijks lijkt in te spannen, maken dat het werk qua thema en vormgeving overeenkomt met de geschilderde plattelandsidyllen van de Haagse School.” Het waarschijnlijk gipsen beeld was puur voor de tentoonstelling van 1898 gemaakt, werd in 1899 voor f1000 gekocht door de Haagse Academie van Beeldende Kunsten en is intussen zoek... (De beeldhouwster kreeg er trouwens een jaar eerder een onkostenvergoeding van f285 voor.) De Schoonhovensche Courant noch de Goudsche Courant van 1898 meldt ook maar iets over het beeld van de stenenkruister. Beide kranten waren nog zonder illustraties en namen inzake de opening van de vrouwenarbeidtentoonstelling alleen wat algemene tekst uit andere kranten over.

ORAL HISTORY (MONDELINGE GESCHIEDENIS)

De leden van de nieuwe werkgroep lazten zich in de beschreven geschiedenis van Klein Hitland in en er zijn te interviewen oud-medewerkers van specifiek die steenplaats opgespoord. Overigens kan er over de ijsselsteenbakkerij ook van inluisteren sprake zijn:

- * Corrie Verstoep maakte voorafgaand aan haar eerder genoemde HEK- publicatie al in 1983-1984 voor het toenmalige streekarchief Krimpenerwaard een geluidsdocumentatie met acht diepte-interviews met oud-arbeiders/-sters van ijsselsteenfabrieken. Nu bevindt dit materiaal zich op het streekarchief Midden- Holland te Gouda (archieffcode 749), waar ook forse fragmenten van het bedrijfsarchief van Klein-Hitland sinds 1826 zijn in te zien.
- * De website van de HVN bevat sinds 1998 (!) onder het kopje ‘oral history’ een pagina geluidsoname van een interview (ca. 14 minuten) met twee ex- werknemers van de ijsselsteenfabriek Klein-Hitland, de heren G.J. van Dam en J. Vuik. Het interview werd gehouden bij de opening van een expositie over de ijsselsteenbakkerij in de Oudheidkamer op 9 oktober 1998. Het werd afgenomen door Emmy van Renswoude en Arjan den Boer van de Lokale Omroep Nieuwerkerk.
- * Op een onder andere in de Oudheidkamer beschikbare video is een vooroorlogse stomme film van de Ouderkerkse steenplaats Spreeuwenhoek door het echtpaar Bonte uit Krimpen van commentaar voorzien.

Uiteraard is het onderwerp ijsselsteenbakkerij maar een eerste onderwerp, velen geven tips voor gesprekken met senioren. Zo kan bijvoorbeeld worden gedacht aan interviews rond museale HVN-objecten en de 2e wereldoorlog: ook het in Nieuwsbrief 41 geplaatste interview over de *Batavier* leverde aspecten uit W.O. II op die niet in archieven te vinden zijn.

VAN DE WEBLOG VAN WETHOUDER TAMARA VENROOY (25-3-06)

“Eerst een vergadering van het Algemeen Bestuur van het Streekarchief in Gouda. Recent zijn de streekarchieven die gevestigd waren in Schoonhoven en in Gouda gefuseerd. Daarom hebben we, als nieuw bestuur, een rondleiding gekregen. Fenomenaal wat er daar te vinden is! Ik kan werkelijk iedereen aanraden om eens te gaan speuren naar lokale gebeurtenissen.”

GEMEENTE EN HISTORISCHE INTERESSE

Uit de Nieuwerkerkse raadsnotulen van 30 oktober 1947: “Conform het voorstel van B&W wordt besloten lid te worden van de Historische Vereniging Zuid- Holland tegen f25.- per jaar.” Deze vereniging werd op 5 juli 1947 te Dordrecht opgericht en wordt sinds 1974 voortgezet als Historische Vereniging Holland (met een gelijknamig blad). Particuliere Nieuwerkerkers zijn nog wel lid van deze vereniging, maar de gemeente niet meer.

FIETSRUTE HOLLANDSCHE IJSSEL

Het projectbureau Hollandsche IJssel van de provincie Zuid-Holland gaf een nieuwe, nu veelkleurig gedrukte, fietsroute Hollandsche IJssel uit. Ook de HVN werd, zoals in de folder vermeld, voor lokale informatie geraadpleegd. Bij de bovenlokale introductie sloop er een foutje in. Die samenvattende tekst zegt: “Bij stormrampen - zoals die van 1916 en 1953 - braken de dijken door en liep de polder onder.” In 1916 was dat niet het geval, al stond het water hoog, en in 1953 gold dat alleen voor de Krimpense Stormpolder. Zoals bekend was het wel ‘een dubbeltje op zijn kant’.

Voor drie euro is de fietsroute ook in de Oudheidkamer te koop. Aanbevolen!

AANWINSTEN

Als vervolg op het bericht in de vorige Nieuwsbrief: uit de HVC-boedel werden nadien nog

gereedschappen en een houten kar met opbouw overgenomen. Van de Hervormde meirommelmart kwamen onder andere "Het Grauwte - spel van den ezel en zijn staart" en een Nieuwerkerkse reclame-asbak (Hordijk - Kerklaan).

Van de Hervormde gemeente zelf ontving de HVN oud (20ste eeuws) avondmaalstafellinnen uit de Oude Kerk en een w.s. 19de-eeuws kistje met de opschriften "Oude schuld"-en "Onbetaalden", en dat laatste zal op facturen slaan. Het is dus een kistje van wellicht de kerkelijk ontvanger of eventueel de administrerend diaken

geweest. Van dezelfde schenker kwamen ook enkele blanco stembriefjes voor notabelenverkiezingen met voorbedrukt "191.". (De laatste bevinden zich uiteraard ook in het in Gouda gedeponeerde oudere deel van het kerkelijk archief .)

Verder kwam er een schets van de Oude Kerk vanaf de Westringdijk door Chris van der Wees, schoenmaker aan de Kerklaan (waar nu Atelier Gielen is). Via vrijwilliger Ben Volder kwam een unieke Punctualis-koortsthermometer met opschrift: "Drogisterij Boele Kerklaan 3 Nieuwerkerk a/d IJssel".

UIT DE REGIO

* Het Historische centrum van de Stichting Oud Zevenhuizen-Moerkapelle, Tweemanspolder 15 te Zevenhuizen, is iedere laatste zaterdag van de maand open van 13.30-16.00 uur. Het Verleden Tijdschrift nr 85 van deze stichting: "In september willen we een tentoonstelling over de brandweer inrichten. Zeker nu de brandweer in onze gemeente is samengegaan met die van Nieuwerkerk is het leuk om nog even de geschiedenis in te gaan en te kijken naar de brandweerposten die onze gemeente kende, te weten: die in Moerkapelle, Zevenhuizen, Groeneweg en Oud- Verlaat." Nieuw is ook de webstek www.oudzevenhuizenmoerkapelle.nl.

* Het Capels Historisch Museum van de HVC in het gemaal Jan Anne Beijerinck aan de Bermweg is elke zaterdagmiddag open van 13.00-16.00 uur. T/m 26 mei 2007 is daar de expositie Capelle aan het spoor met ook vergrotingen van Nieuwerkerkse spoorweg- en stationsfoto's. Zie ook www.hvc-capelle.nl.

* Exposities 'Doorvaart door Gouda' en 'Bootjes kijken'; onder deze titels is een dubbeltentoonstelling te zien in Museumgouda en het streekarchief Midden-Holland (SAMH) over de scheepvaart in en door Gouda. Het museum toont t/m 23 september o.a. scheepsmodellen en oude prenten en kaarten. In het streekarchief zijn foto's en archiefstukken te zien over de schepen die Gouda aandedden, o.a. over de Goudse (IJssel)boot die van 1840-1947 ook op Kortenoord aanlegde. Die expositie is nog te zien tot en met 30 september 2006. De toegang is gratis. Het archief is extra open op zaterdag 9 september van 10 -16 uur!

Fragment van kaart met Kanaalontwerp van W. van Schaick uit 1779 (coll. SAMH, nu in museumgouda. O.a. deze kaart komt ook voor op de cd-rom 'Het Groene Hart in kaart', voor €5 te koop op het Streekarchief.)

* zaterdag 14 oktober is het de 3e Nationale Archievendag. Bijzonder in deze regio: het streekarchief Midden-Holland is dan van 10 - 16 uur open en houdt o.a. rondleidingen langs de depots en er is een boekenmarkt. Raadpleeg voor meer informatie de HVN-secretaris als voorzitter van de ook dan actieve stichting *Vrienden van Archief en Librije*.

* Naar aanleiding van het thema van de Week van de Geschiedenis 2006 organiseert het streekmuseum Cripenerhof de expositie Geloof in de Krimpenerwaard van 13 oktober 2006 t/m 6 januari 2007.

WELKOM AAN DE NIEUWE LEDEN

C.H. Grift, De Linde 44, 2912 NG
fam. A.L. van Mourik, Mr P.D. Kleijlaan 40, 2912 EJ
G. van der Wenden, Lek 32, 2911 GB
mw C.J.C. Westerling, Van Beethovenlaan 8, 2912 VL

SIGNALEMENT VAN NIEUWE HISTORISCHE UITGAVEN

* Bij een gelijknamige reizende tentoonstelling (Gouda/Woerden/ Alphen) verscheen: Harm Hoogendoorn, *De mythe van het Groene Hart* (€10, in boekhandel €12,50). Eén van de plaatjes is de bekende engelse gravure van de stoomtrein in de Zuidplaspolder anno 1855 (uit The Illustrated London News). Verder staat er een kleurenfoto in van de steenoven Klein-Hitland ("restant van een oven met daarop een tweetal gerestaureerde turfshuren").

* *Treinen, trams en stations rondom Gouderak en Gouda* van Han Boevé, een uitgave van de vereniging Golderake, behandelt ook Nieuwerkerkse spoorzaken, prijs €12,50. (HVN-er Hans de Vlaming is hiervoor als bron genoemd!)

* De *HVC-Nieuwsbrief* van zomer 2006 bevatte voorop weer één van de vele Capelse topografische schilderijen uit het Gemeentearchief Rotterdam van de in Nieuwerkerk (nabij Ver-Hitland) woonachtige Gerrit van Bruggen (Alblasserdam 1901 -Amsterdam 1967). Deze keer was de afbeelding uit 1961 en van de 's-Gravenweg op de grens met Nieuwerkerk en met nog het café 'De Roode Leeuw' (in 2001 afgebrand rijksmonument). De HVN volgt voorop dit nummer dat voorbeeld graag na. Zie voor meer werk van Van Bruggen de beeldbank op www.gemeentearchief.rotterdam.nl. In deze HVC-Nieuwsbrief werd ook op basis van een aflevering van Toen & Nu een bijdrage 'Schollevaarsbrug' gepubliceerd.

* In het huis-aan-huisblad Het Kanaal leverden de rubrieken *Toen & Nu* en *Nieuwerkerkers van Toen* weer volop lokale historialia en voor de rubriek *Oude tijden herleven...* in het dito blad Hart van Holland werden soms ook Nieuwerkerkers geïnterviewd. Bijgaand aanplakbiljet - aanwezig bij Schieland en in de bibliotheek van het Gemeentearchief Rotterdam - was onderwerp van de rubriek *Toen & Nu* in Het Kanaal van 19 juli 2006 en wordt ook hier opgenomen gezien de situering van de Oudheidkamer aan deze weg. (Voor een kopie van de tekst kan contact worden opgenomen met de secretaris.)

K E U R E
 Wegens het **OPMAKEN** van 's **GRAVENWEG**, en
 het **BAGGEREN** langs denzelven Weg.

Alsdan 1500 Dykgraaf en Hoog-Heemraden van Schieland in erbating
 (Small text block containing the main text of the notice, partially illegible due to image quality)

Alsdan Gekeurt ende Geordonneert by Dykgraaf en Hoog-Heemraden voornoemt,
 in het Gemeentendshuis van Schieland, te Rotterdam, den 10 October 1804.
 Ten Oudonnie van deselve.
A. VANDER HEIM
 Te Rotterdam, by PIETKE en JOHANNES ROLSTETN, Ordinaris Drukkers van 't Collegie
 van Schieland, woonende by de Beem, 1804.